

محتوای آموزشی قانون جدید چک

به منظور درک بهتر از اصلاحات ایجاد شده در قانون صدور چک باید مروری داشته باشیم بر مفاد قانون جدید صدور چک و تغییراتی که در راستای اجرایی نمودن این قانون، در **شکل ظاهری** چکها، نحوه **ثبت صدور، تأیید، استعلام، نقل و انتقال و لغو آن** به وجود آمده است.

حال باید دید **ضرورت** ایجاد تغییرات در قانون چک چه بوده و چرا قانون چک تغییر پیدا کرده است؟
قانون چک اولین بار سال ۱۳۸۲ تغییر کرده بود و تا سال ۱۳۹۷ شاهد هیچ گونه تغییری در این زمینه نبودیم تا اینکه با توجه به **آمار روزافزون** تعداد چک های برگشتی، قانونگذار به این نتیجه رسید که با توجه به جرم هایی مانند **جعل چک**، صدور چک **بلامحل**، **خیانت در امانت** و برخی جرائم دیگر، اعتبار را از **فیزیک** و کاغذ چک بگیرد و تا جایی که ممکن است به خاطر آنکه امکان سوء استفاده از این موضوع نباشد، این اعتبار را به **سیستم و داخل سامانه های بانک مرکزی** منتقل کند.

به همین دلیل، قانون اصلاح قانون صدور چک در **سیزدهم آبان ماه سال ۹۷** به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید ، قانونی با رویکرد اقدامات پیشگیرانه است و نگاه سخت گیرانه ای نسبت به افراد دارای چک برگشتی دارد به این معنی که شرایطی را فراهم می کند که شما با **برگشت اولین چک**، دیگر امکان صدور چک جدید را نداشته باشید.

همچنین، در قانون جدید به افراد دارای چک برگشتی، **خدمات بانکی ارائه نمی شود**.

یعنی **حساب بانکی جدید** برای آنها افتتاح نمی شود و **کارت بانکی جدید** اعطا نمی شود. حتی کارتهای بانکی نیز **تمدید** نمی شود و در صورت **مفقودی المثنی** هم صادر نمی شود. **کارت اعتباری و تسهیلات** خرد هم همین طور است.

ضمانت نامه ارزی و ریالی برای آنها صادر نمی شود و حتی **تسهیلات بانکی** هم به این افراد اعطا نمی گردد و در اقدامی سختگیرانه تر در صورت برگشت چک، به میزان **کسری مبلغ** چک، وجوهی که در بانک های دیگر دارد نیز **مسدود خواهد شد** و تازمانی که این مهم تعیین تکلیف نشود، حساب ها در انسداد باقی می ماند.

با همین اهداف قانونگذار در سال ۱۳۹۷ قانون چک را اصلاح کرد و در سه فاز قرار شد که این تغییرات اجرایی شود. بخشی از آن آذر ۱۳۹۷ بخشی اذر ۱۳۹۸ و بخش آخر قرار بود در آذر ۱۳۹۹ اجرایی شود که با توجه به مسائل و مشکلات کرونا علی‌رغم آنکه زیرساختها در شبکه بانکی بخشی از آن هم آماده نبود، اجرای بخش مهمی از آن یعنی صدور و انتقال چک در داخل سامانه بانک مرکزی به ابتدای سال ۱۴۰۰ موکول شد.

به منظور ورود به مبحث کم و کیف تغییرات ایجاد شده در شرایط دریافت دسته چک، نحوه محاسبه سقف اعتبار و موارد مندرج در برگه چک، لازم است که متن ماده (۶) اصلاحی قانون صدور چک و دستورالعمل اجرایی این ماده را از نظر بگذرانیم.

ماده ۶:

به موجب این ماده بانکها مکلف شدند برای ارائه دسته چک به مشتریان خود از طریق سامانه صدور یکپارچه چک (صیاد) نزد بانک مرکزی اقدام نمایند. این سامانه پس از اطمینان از صحت مشخصات متقاضی با استعلام از سامانه نهاب (نظام هویت سنجی الکترونیکی بانکی) و نبود ممنوعیت قانونی، حسب مورد نسبت به دریافت گزارش اعتباری از سامانه ملی اعتبارسنجی اقدام نموده و متناسب با نتایج دریافتی، سقف اعتبار مجاز متقاضی را محاسبه و به هر برگه چک شناسه یکتا و مدت اعتبار اختصاص می دهد.

حداکثر مدت اعتبار چک از زمان دریافت دسته چک سه سال است و چکهایی که تاریخ مندرج در آنها پس از مدت اعتبار باشد، مشمول این قانون نمی شوند.

حالا برای روشن تر شدن مطلب به ارائه یک سری توضیحات نیاز داریم که در ادامه به شرح آنها می پردازیم:

سقف اعتبار مجاز: حداکثر مبلغی که در کل شبکه بانکی هر شخص مجاز است طی مدت یک سال از تاریخ صدور دسته چک/تاریخ به روزرسانی سقف اعتبار، نسبت به صدور چک از محل حساب جاری خود اقدام نماید.

رتبه اعتباری: شاخصی که توسط شرکت های رتبه بندی اعتباری تعیین می شود و بیانگر احتمال ایفای به موقع تعهدات اشخاص یا احتمال ایفای به موقع تعهدات ناشی از انتشار اوراق بهادار و یا تعهد مالی خاص دیگر در موعد مقرر است که از طریق بررسی نظام مند توانایی ها و تمایل متعهد یا متعهدین به ایفای تعهدات صورت می گیرد.

اطلاعات هویتی:

برای شخص حقیقی، نام، نام خانوادگی و شماره ملی

برای شخص حقوقی، نام ثبت شده در مراجع ثبتی و شناسه ملی

برای اتباع خارجی نام، نام خانوادگی و شماره اختصاصی / شماره فراگیر اتباع خارجی می باشد.

سامانه صیاد: سامانه صدور یکپارچه الکترونیکی دسته چک و ثبت نقل و انتقال چک نزد بانک مرکزی؛

❖ مشخصات ظاهری چک‌های جدید

۱. رنگ این چک‌ها صورتی و بنفش است.

۲. در چک‌های جدید شناسه یکتای ۱۶ رقمی در سمت چپ بالای هر برگ چک دیده می‌شود. همچنین بارکد دوبعدی نیز در هر برگ چک چاپ می‌شود.

۳. درج عبارت «کارسازی این چک منوط به ثبت صدور، دریافت و انتقال آن در سامانه صیاد است.»

❖ الزامات قانونی چک‌های جدید

تمام صادرکنندگان، انتقال‌دهندگان و ذینفعان چک، ملزم به رعایت موارد زیر می‌باشند:

لزوم **ثبت تمام** چک‌های جدید در سامانه صیاد، هنگام ثبت، تایید و انتقال

ممنوعیت دارندگان چک برگشتی رفع سوء اثر نشده، از **صدور چک جدید و ثبت آن در سامانه صیاد**

لزوم صدور چک در وجه ذینفع مشخص و **ممنوعیت** صدور آن در وجه **حامل**

جایگزینی **پشت‌نویسی** چک‌های طرح جدید از **طریق ثبت انتقال** در سامانه صیاد

❖ ثبت، صدور و انتقال چک در سامانه صیاد

– ابزارهای دسترسی به سامانه صیاد:

۱. اینترنت بانک و برنامه موبایلی بانک

امکان دسترسی به ابزار فوق را کاربر می‌بایست از بانک خود درخواست کند. کاربر می‌تواند فرآیندهای ثبت، تایید و انتقال چک در سامانه صیاد را از طریق ابزار یاد شده صورت دهد. لازم به ذکر است، امکان ثبت چک صرفاً از طریق بانک صادرکننده آن دسته چک امکان‌پذیر می‌باشد.

این در حالی است که سایر فرآیندها از قبیل تایید و یا انتقال چک هر یک از بانک‌ها توسط ابزار فوق امکان‌پذیر بوده و نیازی به یکسان بودن بانک کاربر با بانک صادرکننده آن چک (که لزوماً متعلق به آن شخص نیست) نمی‌باشد.

۲. برنامک‌های موبایلی حوزه پرداخت:

با توجه به در دسترس بودن برنامک‌های حوزه پرداخت، خدمات پرکاربرد از قبیل امکان ثبت چک (متعلق به هر یک از بانک‌ها)، تایید چک (چکی که کاربر به عنوان ذی‌نفع قصد دریافت آن را دارد و نیاز است تا پیش از دریافت فیزیک چک، مندرجات آن را استعلام کرده و با فیزیک چک تطبیق دهد) و هم‌چنین انتقال چک، توسط برنامک‌های یاد شده ارائه می‌شوند. لازم به ذکر است، نیازی به انجام هیچ اقدامی از جانب بانک، برای دسترسی به برنامک‌های یاد شده وجود نداشته و افراد می‌توانند برنامک‌های فوق را دانلود و استفاده کنند.

هم‌چنین خاطر نشان می‌سازد، برنامک‌های حوزه پرداخت صرفاً امکان ارائه خدمت به مشتریان حقیقی و حساب‌های انفرادی را دارا می‌باشند. مراجعه به سامانه صیاد از طریق برنامک‌های موبایلی حوزه پرداخت برای ثبت، تایید یا انتقال چک صرفاً باید از طریق تلفن‌همراهی که سیم‌کارت آن متعلق به خود شخص است، انجام شود.

(مجموعه برنامک‌های قابل استفاده در این حوزه از طریق وبسایت شرکت شبکه الکترونیکی پرداخت کارت (شاپرک) به نشانی

www.shaparak.ir قابل دریافت و نصب می‌باشد).

۳. مراجعه به شعب بانک‌های عامل:

تمام شعب شبکه بانکی قابلیت ارائه خدمات سامانه صیاد را دارا می‌باشند و قادر هستند برای آن دسته از مشتریانی که امکان دسترسی به ابزار غیر حضوری را ندارند، اقدام‌های لازم را از جانب آنان صورت دهند. لازم به ذکر است، به منظور ثبت چک، شخص صادرکننده صرفاً می‌تواند به بانک صادرکننده دسته چک خود مراجعه کرده و در زمان تایید دریافت چک نیز شخص تاییدکننده (ذینفع) می‌تواند صرفاً به بانک خود (بانکی که در آن دارای حساب فعال می‌باشد) مراجعه کند و فرآیند تایید از سوی شخص و توسط بانک صورت گیرد.

۴. سایر ابزار مورد استفاده برای ارائه خدمات چک به مشتریان از جمله تلفن‌بانک، ابزار پیامکی، کدهای دستوری و سایر روش‌هایی که توسط شبکه بانکی اطلاع‌رسانی خواهند شد.

- فرایندهای مرتبط با چک در سامانه صیاد:

۱. ثبت چک

پس از درج مندرجات چک در برگ آن، صادر کننده به یکی از ابزارهای دسترسی به سامانه صیاد مراجعه کرده و سپس اقدام به ورود اطلاعات چک و اطلاعات هویتی ذینفع/ذینفعان می‌کند. لازم به ذکر است این مرحله به عنوان **ثبت اولیه چک** تلقی شده و **ثبت نهایی چک در سامانه صیاد مستلزم تایید دریافت چک توسط ذینفع آن است.**

خلاصه اقدامات مذکور به شرح زیر است:

۱.۱. ثبت مندرجات شامل تاریخ سررسید، مبلغ، اطلاعات هویتی ذینفع و بابت در برگ چک

۱.۲. مراجعه به یکی از ابزارهای دسترسی به سامانه صیاد

۱.۳. احراز هویت:

- احراز هویت در اینترنت بانک و برنامه موبایلی بانک، پس از دریافت نام کاربری و رمز عبور این برنامه‌ها انجام می‌شود.
- احراز هویت در برنامه‌های موبایلی حوزه پرداخت یکی از مراحل «ثبت چک» است و از طریق ورود اطلاعات یکی از کارت‌های بانکی فرد صادرکننده چک توسط همان بانکی که دسته چک وی را صادر کرده است، انجام می‌شود.
- احراز هویت در شعب بانک‌های عامل طبق روال‌های موجود انجام می‌شود.

۱.۴. ورود مندرجات چک در سامانه صیاد

۱.۵. تایید و ثبت اولیه چک

۲. استعلام و تایید دریافت چک (توسط ذینفع)

با توجه به اینکه ثبت نهایی چک منوط به استعلام و تطبیق مندرجات برگ چک با اطلاعات ثبت شده در سامانه صیاد می‌باشد، گیرنده چک با در دست داشتن برگ چک اقدامات زیر را صورت خواهد داد:

۲.۱. مراجعه به یکی از ابزارهای دسترسی به سامانه صیاد (لزومی به یکسان بودن ابزار مورد استفاده توسط صادرکننده و تاییدکننده چک وجود ندارد)

۲.۲. احراز هویت

- احراز هویت در اینترنت بانک و برنامه موبایلی بانک، پس از دریافت نام کاربری و رمز عبور این برنامه‌ها انجام می‌شود.
- احراز هویت در برنامه‌های موبایلی حوزه پرداخت یکی از مراحل استعلام و تایید دریافت چک است و از طریق ورود اطلاعات یکی از کارت‌های بانکی متعلق به ذینفع چک انجام می‌شود.
- احراز هویت در شعب بانک‌های عامل طبق روال‌های موجود انجام می‌شود.

۲.۳. استعلام و تطبیق مندرجات برگ چک شامل تاریخ سررسید، مبلغ، اطلاعات هویتی ذینفع و بابت

۲.۴. **تایید یا رد چک** براساس انطباق یا عدم انطباق مندرجات

در صورت **تایید چک**: چک در وضعیت ثبت نهایی تلقی می‌شود و قابلیت نقد شدن در سررسید را خواهد داشت.

در صورت **رد چک**: ذینفع ضمن انتخاب حداقل یکی از دلایل مندرج در سامانه، می‌بایست فیزیک چک را به صادرکننده/انتقال‌دهنده

عودت دهد.

۳. انتقال چک

در قانون جدید چک **پشت‌نویسی** با درج اطلاعات مربوطه در سامانه صیاد جایگزین شده است. براین اساس، مراحل زیر توسط انتقال دهنده چک می‌بایست انجام گیرد:

۳.۱. **مراجعه** به یکی از ابزارهای دسترسی به سامانه صیاد

۳.۲. احراز هویت

- احراز هویت در اینترنت بانک و برنامه موبایلی بانک، پس از دریافت نام کاربری و رمز عبور این برنامه‌ها انجام می‌شود.

- احراز هویت در برنامه‌های موبایلی حوزه پرداخت، یکی از مراحل انتقال چک است و از طریق ورود اطلاعات یکی از کارت‌های بانکی **متعلق** به ذینفع چک انجام می‌شود.

- احراز هویت در شعب بانک‌های عامل طبق روال‌های موجود انجام می‌شود.

۳.۳. **ورود شناسه صیادی برگ چک** متعلق به انتقال دهنده در سامانه صیاد

۳.۴. ورود اطلاعات مربوط به **قلم اطلاعاتی بابت و هویت ذینفع جدید** چک (انتقال گیرنده)

۳.۵. **تایید و ثبت اولیه انتقال چک**

۴. استعلام وضعیت اعتباری صادرکننده چک

امکان استعلام وضعیت اعتباری صادرکننده چک از طریق ورود شناسه ۱۶ رقمی صیادی برگ چک در سامانه صیاد وجود دارد. علاوه بر ابزارهای دسترسی به سامانه صیاد، خدمت مذکور از طریق روش‌های قابل دریافت می‌باشد:

۴.۱. پورتال بانک مرکزی

از طریق مراجعه به پایگاه اطلاع‌رسانی بانک مرکزی به نشانی www.cbi.ir و با مراجعه به صفحه استعلام وضعیت اعتباری چک صیادی، از طریق ارسال شناسه استعلام ۱۶ رقمی مندرج در چک‌های صیادی، نسبت به وضعیت اعتباری کلی صادرکننده چک از نظر تعداد و مبلغ چک‌های برگشتی رفع سوء اثر نشده نزد شبکه بانک مطلع شوند. لازم به ذکر است، این اطلاعات در قالب دسته‌بندی‌هایی که شرح جزئیات آن‌ها در تارنمای این بانک موجود است، ارائه می‌شود.

۴.۲. سامانه پیامکی ۷۰۱۷۰۱

سامانه پیامکی ۷۰۱۷۰۱ امکان استعلام وضعیت اعتباری کلی شخص صادرکننده چک، از نظر تعداد و مبلغ چک‌های برگشتی رفع سوء اثر نشده، نزد شبکه بانکی را فراهم می‌سازد.

۵. استعلام وضعیت چک (صادرکننده-دارنده چک)

شخص صادرکننده چک، قادر به مشاهده وضعیت و مندرجات چک ثبت شده در سامانه صیاد(پیش از تایید ذینفع) با استفاده از شناسه صیادی برگ چک مذکور خواهد بود.

۶. استعلام وضعیت چک (ذینفع)

ذینفع یا دارنده چک با شناسه صیادی و شماره ملی خود قادر به مشاهده وضعیت و مندرجات چک ثبت شده در سامانه صیاد می باشد.

نحوه وصول چک‌های ثبت شده در سامانه صیاد

مالک نهایی چک (آخرین ذی‌نفع چک) در تاریخ سررسید آن، با مراجعه به شعبه هر کدام از بانک‌های کشور می‌تواند نسبت به وصول مبلغ چک اقدام کند. بدین ترتیب بانک موظف خواهد بود پس از انجام استعلام‌های لازم از سامانه صیاد، نسبت به مالکیت شخص ذی‌نفع (شخصی که وجه چک به حساب ایشان واریز خواهد شد) اطمینان حاصل کرده و سپس اقدامات لازم را در این خصوص صورت دهد.

در صورت کسری حساب صادرکننده (شخصی که چک در ابتدا متعلق به او بوده است) می‌تواند مبلغ موجود در آن حساب را طلب کرده و همچنین خواهان پرداخت مبلغ کسری چک از محل مبالغ موجود در سایر حساب‌های انفرادی ریالی صاحب حساب در همان بانک (به ترتیب اعلامی توسط بانک مرکزی) شود.

همچنین مطابق قانون جدید چک تمام حساب‌های صادرکننده چک در تمام بانک‌ها و موسسات اعتباری به میزان مبلغ کسری چک پس از گذشت ۲۴ ساعت از ثبت غیرقابل پرداخت بودن (ثبت برگشت چک) به ترتیب اعلامی از سوی بانک مرکزی مسدود خواهد شد.

❖ نحوه برگشت زدن چک و دلایل برگشت چک

بانک در موارد زیر، مجاز به پرداخت وجه چک نبوده و با درخواست دارنده چک، موظف به ثبت غیرقابل پرداخت بودن چک در سامانه یکپارچه بانک مرکزی و صدور گواهی نامه عدم پرداخت متضمن کد رهگیری مطابق شرایط و تشریفات مقرر در قانون می باشد.

۱. عدم کفایت موجودی حساب جاری و عدم امکان تأمین وجه چک از محل سایر حساب های صادرکننده چک در همان بانک به

شرح مندرج در ضوابط ابلاغی بانک مرکزی

۲. عدم انطباق امضای مندرج در چک با نمونه امضای معرفی شده توسط مشتری یا وکیل/نماینده قانونی وی در حدود عرف بانکداری

۳. تشخیص اختلاف در مندرجات برگه چک در چارچوب قوانین و مقررات مربوط

صدور دستور عدم پرداخت توسط صادرکننده یا ذینفع یا قائم مقام قانونی آنها، در چارچوب ماده (۱۴) قانون

۴. بسته بودن حساب جاری یا انستداد بخشی از/تمام موجودی آن از جمله به موجب قانون، دستور مرجع قضایی یا به دستور مشتری و عدم امکان تأمین وجه چک از محل سایر حساب‌های صادرکننده چک در همان بانک به گونه‌ای که امکان پرداخت وجه چک به طور کامل میسر نباشد

۵. قلم خوردگی در متن چک (در صورت فقدان ظهرنویسی مرتبط با تصحیح قلم خوردگی)

۶. عدم انطباق مندرجات برگه چک با مندرجات ثبت شده در سامانه صیاد

۷. سایر موارد به موجب قوانین و مقررات موضوعه

لازم به تاکید است در صورت تحقق موارد فوق، بانک مکلف است به درخواست دارنده چک، فوراً غیر قابل پرداخت بودن آن را در سامانه یکپارچه بانک مرکزی ثبت کند و با دریافت کد رهگیری و درج آن در گواهینامه عدم پرداخت، علت یا علل عدم پرداخت را صریحاً قید و آن را امضاء، مهر و به متقاضی (دارنده چک) تسلیم کند.

در گواهینامه عدم پرداخت باید هویت و نشانی کامل صادرکننده و دارنده چک، کد رهگیری دریافت شده از سامانه یکپارچه بانک مرکزی، مهر بانک و شخص حقوقی و وضعیت مطابقت یا عدم مطابقت امضای چک و نمونه امضای موجود در بانک درج شده باشد، در غیر این صورت در مراجع قضائی و ثبتی به آن ترتیب اثر داده نمی‌شود.

دارنده چک برگشتی با در دست داشتن گواهینامه عدم پرداخت، می‌تواند به دفاتر خدمات الکترونیک قضایی قوه قضائیه رفته و درخواست صدور اجراییه از دادگاه صالح را کند. دادگاه با بررسی متن چک و احراز سه شرط مذکور در ماده (۲۳) قانون صدور چک اجرائیه را صادر می‌کند.

۱- وصول وجه آن منوط به تحقق شرطی نشده باشد؛

۲- در متن چک قید نشده باشد که چک بابت تضمین انجام معامله یا تعهدی است؛

۳- گواهی عدم پرداخت به دلیل موضوع ماده ۱۴ صادر نشده باشد.

به این معنا که صادرکننده یا ذینفع چک اعلام نکرده باشد که چک مفقود یا سرقت یا جعل شده است و یا اینکه از طریق کلاهبرداری یا خیانت در امانت یا جرائم دیگر به دست نیامده باشد

از تاریخ ابلاغ اجرائیه، ۱۰ روز به صادرکننده چک برگشتی مهلت داده می‌شود که مطالبات خود را پرداخت کند یا با موافقت دارنده ترتیبی برای پرداخت آن بدهد یا مالی را معرفی کند، در غیر این صورت، حسب درخواست دارنده چک، مطابق قانون «نحوه اجرای محکومیت‌های مالی» اقدام خواهد شد.

نحوه رفع سوء اثر چک

طبق قانون جدید چک، در هر یک از موارد زیر، **بانک مکلف** است مراتب را در **سامانه یکپارچه بانک مرکزی** اعلام کند تا فوراً و به صورت برخط از چک **رفع سوءاثر** شود:

الف ° **واریز کسری مبلغ چک** به حساب جاری نزد بانک محال علیه و ارائه درخواست **مسدودی** که در این صورت بانک مکلف است ضمن مسدود کردن مبلغ مذکور تا زمان مراجعه دارنده چک و حداکثر به **مدت یک سال**، ظرف مدت **سه روز واریز مبلغ** را به شیوه‌ای اطمینان‌بخش و قابل استناد به اطلاع دارنده چک برساند.

مشروط به اینکه در خصوص چک مورد نظر **دعوای حقوقی یا کیفری** در دادگاه‌ها و مراجع قضایی طرح نشده باشد.

ب ° ارائه **لاشه چک** به بانک

ج ° ارائه **رضایت‌نامه رسمی** (تنظیم‌شده در **دفاتر اسناد رسمی** از دارنده چک یا **نامه رسمی** از شخص حقوقی دولتی یا عمومی غیردولتی دارنده چک به بانک)

د ° ارائه **نامه رسمی از مرجع قضائی یا ثبتی** ذی‌صلاح مبنی بر **اتمام عملیات اجرائی** در خصوص چک به بانک

ه ° ارائه **حکم قضائی مبنی بر براءت ذمه صاحب حساب** در خصوص چک به بانک

و- سپری شدن **مدت سه سال از تاریخ صدور گواهینامه عدم پرداخت** مشروط به **عدم وجود دعوای حقوقی یا کیفری** در دادگاه‌ها و مراجع

محدودیت‌های دارندگان چک برگشتی

در قانون جدید چک، بعد از ثبت غیرقابل پرداخت بودن یا کسری مبلغ چک در سامانه یکپارچه بانک مرکزی، این سامانه مراتب را به صورت برخط به تمام بانک‌ها و مؤسسات اعتباری اطلاع می‌دهد. پس از گذشت بیست و چهار ساعت، تمام بانک‌ها و مؤسسات اعتباری حسب مورد مکلفند تا زمانی که از چک برگشتی رفع سوء اثر نشده است، محدودیت‌های زیر را نسبت به صاحب حساب و امضاکننده چک برگشتی اعمال کنند:

الف- عدم امکان افتتاح هرگونه حساب و صدور کارت بانکی جدید؛ حتی صدور المثنی / تمدید تاریخ اعتبار کارت / کارت اعتباری و تسهیلات خرد

ب- مسدود شدن وجوه تمام حساب‌ها و کارت‌های بانکی و هر مبلغ متعلق به صادرکننده که تحت هر عنوان نزد بانک‌ها یا مؤسسات اعتباری موجود است به میزان کسری مبلغ چک و به ترتیب اعلامی از سوی بانک مرکزی؛

ج- عدم پرداخت هرگونه تسهیلات بانکی یا صدور ضمانت‌نامه‌های ارزی یا ریالی؛

د- عدم گشایش اعتبار اسنادی ارزی یا ریالی.

موارد منع اعطای دسته چک به اشخاص

اعطای دسته چک به مشتریان زیر ممنوع است:

- اشخاص ورشکسته؛

- اشخاص معسر از پرداخت محکوم به؛

- اشخاص دارای چک برگشتی رفع سوءاثر نشده؛

- وکیل/نماینده صادرکننده (امضاءکننده) چک برگشتی (رفع سوءاثر نشده) از طرف اشخاص صاحب حساب در چارچوب قانون؛

- اشخاصی که بنا به رأی قطعی مراجع قضایی حسب مفاد قوانین مربوط از جمله موارد مقرر در قانون، به محرومیت از داشتن دسته

چک محکوم شده‌اند؛

- اشخاصی که حساب جاری آن‌ها به دلایل قانونی یا حسب تصمیم مرجع قضایی مسدود شده و برداشت از آن ممنوع است؛ به استثنای

مواردی که صرفاً بخشی از موجودی حساب جاری مشتری مسدود شده و برداشت مابقی موجودی حساب جاری وی امکان‌پذیر است؛

- اشخاص ورشکسته، معسر از پرداخت محکوم به یا دارای چک برگشتی رفع سوءاثر نشده که به وکالت یا نمایندگی از طرف صاحب حساب اعم از شخص حقیقی یا حقوقی اقدام به اخذ دسته چک می کنند؛
- شخصی که کمتر از مجموع تعداد برگه های آخرین دسته چک اعطایی به وی، به بانک ارائه و یا تعیین تکلیف شده باشد.
- مشتریانی که از پذیرش الحاقیه جدید به قرارداد افتتاح حساب جاری استنکاف کنند.